

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Всукраїнська коаліція
з репродуктивного здоров'я
та планування сім'ї

Благодійний Фонд
"Здоров'я жінки і планування сім'ї"

Успішні історії:

результати реалізації Програми малих грантів
проекту USAID "Репродуктивне здоров'я в Україні"

Успішні історії:

результати реалізації Програми малих грантів проекту USAID “Репродуктивне здоров'я в Україні”

Укладач буклету: Вікторія Талашкевич
Дизайн та верстка: Ігор Соломаха
Літературна редакція: Дмитро Шульга

Фотографії, використані у цьому буклеті, надані учасниками Програми малих грантів.

Брошуру розроблено Благодійним Фондом «Здоров'я жінки і планування сім'ї» за результатами виконання Програми малих грантів у рамках реалізації проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні» за підтримки Агентства США з Міжнародного Розвитку / USAID.

Інформація про проект та виконавця

Проект «Репродуктивне здоров'я в Україні» впроваджує Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» у тісній співпраці й партнерстві з Міністерством охорони здоров'я України (МОЗ) за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку / USAID. Проект реалізується з жовтня 2013 року і розрахований на 3 роки.

Мета проекту

Зміцнення та підтримка чинної програми в галузі репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, а також посилення компетенції та участі організацій громадянського суспільства у впровадженні діяльності з питань планування сім'ї та репродуктивного здоров'я в Україні.

Напрямки діяльності проекту «Репродуктивне здоров'я в Україні»

1. Вдосконалення регуляторно-правового середовища з метою сприяння успішній реалізації програм у сфері ПС/РЗ.
2. Створення та підтримка постійно діючого форуму за участю провідних українських експертів, представників громадських організацій та всіх зацікавлених сторін, які підтримують не тільки медичний, а й суспільний, просвітницький та профілактичний компоненти ПС/РЗ.

Виконавець проекту

Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» - громадська неприбуткова організація, яка вже 20 років активно й послідовно працює у сфері збереження репродуктивного здоров'я та захисту репродуктивних прав українського народу, проводячи профілактичну роботу, реалізуючи освітні програми, заходи з адвокації, дослідження, програми підвищення кваліфікації медичних фахівців тощо.

Основними напрямками діяльності Фонду є:

- Освітні програми для молоді та підлітків з питань репродуктивного здоров'я та репродуктивних прав;
- Захист репродуктивних прав і здоров'я населення;
- Профілактика онкологічних захворювань у жінок і підтримка програм ранньої діагностики;
- Незалежна експертиза і стратегічний розвиток у сфері репродуктивного здоров'я і прав;
- Навчання медичного персоналу з питань репродуктивного здоров'я та попередження онкологічних захворювань;
- Реабілітаційні програми для жінок, які перенесли захворювання на рак молочної залози;
- Інформаційні кампанії з питань репродуктивного здоров'я громадян та захисту прав пацієнтів;
- Адвокація прав пацієнтів;
- Організація кампаній зі збору коштів;
- Підтримка розвитку громадських організацій та волонтерського руху в Україні.

Крім того, Благодійний Фонд виступає ключовим партнером у реалізації міжнародних проектів в Україні, активно співпрацює з державними органами й неурядовими організаціями, а також здійснює діяльність, орієнтовану на широку аудиторію громадян України.

Зміст

Бердичівська міська громадська молодіжна організація «Молодь обирає життя»	стор. 4-5
Благодійна організація «Всеукраїнський благодійний фонд «Єдина родина»	стор. 6-7
Благодійний фонд «САЛЮС»	стор. 8-9
Вінницька громадська організація «Інформаційно – просвітницький центр «ВІСЬ»	стор. 10-11
Вінницький обласний молодіжний громадський центр «Волонтер»	стор. 12-13
Волинська обласна громадська організація «Центр практичної психології сім'ї «Любисток»	стор. 14-15
Всеукраїнська громадська організація «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю»	стор. 16-17
Всеукраїнська громадська організація людей з інвалідністю «Група Активної Реабілітації»	стор. 18-19
Громадська організація «ДАСИД»	стор. 20-21
Громадська організація «Інформаційно-тренінговий центр громадських ініціатив»	стор. 22-23
Каховська міська громадська молодіжна організація «ДіЛО»	стор. 24-25
Коаліція молодіжних громадських організацій «Молода Черкащина»	стор. 26-27
Міжнародна благодійна організація «Посланець Миру»	стор. 28-29
Міжнародний благодійний фонд «Українська фундація громадського здоров'я»	стор. 30-31
Новокаховська міська громадська молодіжна організація «Перспектива»	стор. 32-33
Новоукраїнська громадська організація «Прес-клуб реформ»	стор. 34-35
Сумська обласна громадська організація «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини»	стор. 36-37
Херсонський обласний центр «Успішна жінка»	стор. 38-39
Чернівецький міський благодійний фонд «Нова сім'я»	стор. 40-41
Чернігівська міська молодіжна організація «Міський молодіжний центр «Жменя»	стор. 42-43
Місце для нотаток	стор. 44-47

Відповідальне ставлення до репродуктивного здоров'я – запорука безпечного життєвого маршруту сільської молоді!

Бердичівська міська громадська молодіжна організація «Молодь обирає життя» у рамках проекту ініціювала, підготувала й провела чимало цікавих, а головне – корисних для громади заходів. Більшість із них були спрямовані на те, щоб налагодити співпрацю з партнерами, а значить – створити у майбутньому надійну мережу гуртків із превентивного виховання для старшокласників.

Початок діалогу поклав круглий стіл, присвячений взаємодії органів влади та громадських організацій задля зміцнення й збереження репродуктивного здоров'я сільської молоді, у тому числі – підвищення культури міжстатевих стосунків. Втім, тільки діалогом справу не зрушити з місця, тому ГМО «Молодь обирає життя» підготувала та провела у Бердичівському районі цілий цикл навчальних тренінгів

для педагогічних працівників.

У результаті заняття практичні психологи, соціальні педагоги, вчителі основ здоров'я, біології та педагоги-організатори розглянули сучасні українські концепції у сфері охорони здоров'я та отримали інформацію про практичний зарубіжний досвід реалізації програм у цьому напрямку. У тому числі багато уваги організатори навчання приділили інтерактивним методам роботи – це і метод кейс-стаді, і форум-театр, і інтерактивні ігри. По закінченні тренінгів було визначено чотири експериментальні майданчики для гурткової роботи з превентивного виховання – педагоги самостійно розробили конспекти пілотних занять (по п'ять у кожній школі), до яких увійшли методи та форми роботи, запропоновані тренерами. Крім того, в допомогу педагогам була створена

мобільна консультативно-методична група, до якої увійшли соціальний працівник, тренер-психолог та медичний працівник. Вони оперативно надавали професійні консультації педагогам, здійснюючи виїзди та методичний супровід під час проведення занять для учнів. Також корисними стали інформаційні та методичні матеріали, підготовлені для представників цільових груп – збірка методичних рекомендацій для написання програм та планів гурткової роботи з превентивного виховання для старшокласників, а також інформаційний буклет для старшокласників сільських шкіл «Пам'ятка молодим та активним».

Підсумковим етапом проекту стала учнівсько-педагогічна конференція, спрямована на консолідацію зусиль громадськості у зміцненні та збереженні репродуктивного здоров'я сільської молоді. Наразі ведеться лобювання запровадження гурткової роботи з превентивного виховання у сільських школах I-III ступенів на 2015-2016 навчальний рік. Також ГМО «Молодь обирає життя» планує впровадити гуртки й факультативи з превентивного виховання у варіативну частину навчальних годин – за рахунок компоненту годин гурткової роботи в районному Будинку дитячої та юнацької творчості. Залучені педаго-

ги вже готуються до викладання курсу та пишуть плани й програми гурткової роботи, консультуються з представниками консультативно-методичної групи.

Хоча під кінець реалізації проекту відбулися зміни у керівному складі відділу освіти Бердичівської райдержадміністрації, що викликало певні труднощі у налагодженні нових партнерських стосунків, досягнуто домовленостей про закріплення методиста районного методичного кабінету, який координуватиме роботу у згаданому вище напрямку.

Важливим досягненням під час реалізації проекту стало і налагодження партнерських стосунків із представниками Житомирського обласного відділення Всеукраїнського громадського центру «Во-

лонтер», які взяли участь у розробці інформаційного буклету для старшокласників «Пам'ятка молодим та активним». Також долучилися до проекту викладачі Державного

навчального закладу «Бердичівське вище професійне училище» шляхом участі у навчальних тренінгах для педагогів та проведенні занять з репродуктивного здоров'я з учнями закладу. Також за домовленістю з керівництвом закладу у виховні плани роботи вихователя гуртожитку та соціального педагога будуть включені тренінги з превентивного виховання.

КОНТАКТИ

**Бердичівська міська громадська молодіжна
організація «Молодь обирає життя»**

Поштова адреса: 13306,
м. Бердичів, Житомирська обл.,
вул. Низгірецька, б. 42, кв.17

Телефони: +38-04143-47-331, +38-067-937-37-70

E-mail: tatyana-nosova@yandex.ru

Збереження репродуктивного здоров'я підлітків, вихованців дитячих будинків та інтернатів

Всеукраїнський Благодійний Фонд «Єдина Родина» на рівні міста Харків та Харківської області наполегливо працює над тим, щоб вирішити соціальну проблему збереження репродуктивного здоров'я вихованців інтернатів, а ще – підготувати фахівців, які б ефективно працювали з такими дітками як особливими представниками нового покоління молоді.

Звісно, самотужки таку масштабну справу неможливо «потягнути», тому в рамках проекту ВБФ «Єдина родина» шукав і успішно знаходив партнерів. Ними стали

тренери, вихователі, психологи, медики та волонтери дитячих будинків та інтернатів,

представники Центру формування здорового способу життя Харківської академії неперервної освіти та обласного Центру планування сім'ї і репродукції людини, фахівці Департаменту науки і освіти Харківської облдержадміністрації. До речі, результатом проекту стала домовленість між ВБФ «Єдина родина» та інтернатами Харкова щодо впровадження програми

«Репродуктивне здоров'я підлітків» у позакласній роботі в тих закладах, чії педагоги пройшли курс навчання. Також із початком нового навчального року планується продовжити серію семінарів для нових учасників. Що ж стосується підготовлених фахівців, то до їхнього навчання в рамках проекту

були залучені міжнародні тренери та експерти з ненасильницького спілкування, зокрема представники громадської організації «Міст миру» Верена Сгер та Марк Джозет (обоє – зі Швейцарії), а також представник Українського центру ненасильницького спілкування і примирення «Простір Гідності» Роксолана Мельник.

Семінари видалися емоційними в гарному сенсі цього слова – у невимовній довірливій атмосфері учасники занять розглядали складні випадки з практики. Мова йшла про методи роботи з підлітками з профілактики та збереження їхнього репродуктивного здоров'я і, мабуть, одна зі знахідок семінарів – це те, що тренери навчили дорослих шукати у собі позитивне, ділитися ним із дітьми, створювати відчуття гідності та транслювати цей досвід у спілкування з підлітками. Окрема серія майстер-класів на тему «Репродуктивне здоров'я підлітків» та «Комунікабельність», «Я і мої емоції» та «Створення команди» призвели до того, що їх учасники виявили в собі нові неочікувані якості й таланти, вивільнилися від важких емоцій та знайшли власний емоційний ресурс, що є важливим у профілактиці професійного емоційного вигорання. Ці заняття закріпили атмосферу довіри, підтримки та співпраці серед учасників проекту!

Врешті, випускники програми провели у трьох інтернатах області пілот-

ний проект, який складався із занять та тренінгів і називався «Репродуктивне здоров'я підлітків». Паралельно пройшли акції «У майбутнє без наркотиків!», виставка-конкурс плакатів «Разом проти наркотиків!» та концерт «Я обираю

майбутнє!», підготовлений силами вихованців інтернатів, учнівською та студентською молоддю за участі творчих колективів Харкова. Важливим досвідом для вихованців інтернатів стало поєднання

спілкування та творчого процесу. За спостереженнями фахівців ВБФ «Єдина родина», більшість підлітків були задоволені визнанням їхніх талантів, а для решти це стало гарним стимулом до розвитку. Найголовніше ж те, що діти змогли у зрозумілій і тактовній формі ознайомитися з важливими для них темами репродуктивного здоров'я та здорового способу життя, а ще – поділилися власним баченням свого майбутнього. Сприяла цьому й акція «Я обираю здоровий спосіб життя!», яка проходила в самому центрі міста. У рамках флешмобу волонтери роздавали городянам тематичні мотиваційні листівки, розроблені студентами в жартівливій формі, а ще пропонували зробити фото з тематичними плакатами та зіграти в гру «Слабо?!». Активісти ВБФ «Єдина родина» впевнені, що цю гру можна й варто застосовувати в пропаганді здорового способу життя та вдумливого планування сім'ї.

КОНТАКТИ

**Благодійна Організація «Всеукраїнський
Благодійний Фонд «Єдина Родина»**

Поштова адреса: 61057, м. Харків,
вул. Мельникова, буд.2

Телефони: +38-057-780-71-43, +38-095-403-58-60

E-mail: urchenkosvetlana@mail.ru

Захист репродуктивних прав людей, що живуть з ВІЛ

Благодійний фонд «САЛЮС» працює у місті Львів над тим, щоб зменшити стигму людей, що живуть з ВІЛ, а також захистити їхні сексуальні та репродуктивні права. Задля якнайширшого залучення цільової аудиторії, фонд налагодив тісну співпрацю з місцевими органами влади, які зацікавлені у подібній діяльності й усіляко сприяють організації. У тому числі влада безкоштовно

надавала приміщення для проведення інформаційних семінарів, внутрішніми наказами забезпечувала присутність на заходах медиків, оформлювала від-

рядження та забезпечувала транспорт учасникам із віддалених районів Львівської області.

Таким чином, протягом проекту вдалося не тільки провести сім інформаційних семінарів для медичних працівників області, але й залучити дійсно мотивованих до

роботи гінекологів, сімейних лікарів та спеціалістів Львівського обласного центру СНІДу. Замість запланованих 150 було охоплено 184 медичних працівники. Ще одним результатом проекту стало те, що за час його виконання на облік стало тридцять сім ВІЛ-інфікованих вагітних (21-первинна, і ще 16 уже знали про свій ВІЛ+ статус).

Наразі, щоб налагодити якомога тіснішу співпрацю із органами влади, Благодійний фонд «САЛЮС» веде перемовини про включення представника організації до складу Координаційної ради з питань сімейної, гендерної політики, попередження насильства в сім'ї та протидії торгівлі людьми, яка діє при Львівській

обласній державній адміністрації.

Також у світлі останніх подій в Україні львів'янам, як і мешканцям багатьох інших міст, доводиться працювати з новими викликами. Наприклад, на одне з пріоритетних місць виходить робота з вимушеними переселенцями. Зокрема, новим партнером для фонду «САЛЮС» у цій роботі стало громадське об'єднання «Кримська Хвиля», представниці якого висловили готовність до співпраці з питань збереження репродуктивного здоров'я. Тому нині, по завершенні проекту, коли розглядається можливість продовження діяльності, фонд «САЛЮС», безперечно, залишає в полі зору й перспективи роботи саме з вимушеними переселенцями.

КОНТАКТИ

Благодійний фонд «САЛЮС»

Поштова адреса: 79000,
м. Львів, а/с 320

Телефони: +38-067-791-21-38
E-mail: olena_salus@ua.fm

NETWORK HEALTH

Вінницька громадська організація «Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ» діяла в рамках проекту на між-регіональному рівні, організувавши через відкритий конкурс групу з п'ятнадцяти регіональних координаторів/ок просвітницьких активностей у п'яти областях України. Особливе наснаження «ВІСЬ» має від того, що до участі в проекті зголосилися не тільки активісти з міст Вінниця, Запоріжжя, Львів, Житомир та Хмельницький, але й студентки з Донецького Національного університету, який було переведено у Вінницю. Дівчата провели вдалу просвітницьку акцію, що дозволило залучити до проекту велику молодіжну аудиторію!

Загалом же за час проекту відбулося майже три десятки інформаційно-просвітницьких заходів, в яких безпосередньо взяли участь понад п'ятсот осіб. Тому якраз найбільшим успіхом своєї роботи Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ» вважає налагодження співпраці в регіонах, велику активність та

зацікавленість темою проекту, зокрема в сільських районах (наприклад, у Ямпільському). З точки зору організаторів проекту «Network health», надбанням можна вважати й велике різноманіття проведених заходів: у Вінниці відбувалися квести, виступи соціального театру та тренінги із використанням арт-терапії, у Львові, Запоріжжі та Мелітополі - вуличні акції, у Житомирі – інформаційно-презентаційні зустрічі за участі педагогів, журналістів та соціальних працівників, на Хмельниччині - тренінги.

Серед найбільш характерних акцій – дискусія у Львові, у сквері біля Порохової вежі, про репродуктивне здоров'я та планування сім'ї у сучасному світі. Рівень комфорту учасників спочатку був дуже низький, особливо в молоді. Втім, роздаткова поліграфія викликала велике зацікавлення та питання, а ласощі та сік переносили людей у неформальну обстановку. Якщо виникали спірні питання, молодші старалися не сперечатися, адже аргументів мали набагато менше. Тому

було введено роль модератора процесу. Місце проведення акції знаходиться у центрі міста, що викликало зацікавлення в перехожих, але ніхто не наважувався підійти. З дискусії організатори роблять висновки, що люди віком 15-17 років не вважають за потрібне спілкуватися на теми планування сім'ї, зате старших можна спровокувати на відверті розмови – вони сміливо торкаються теми побудови стосунків, більш розкуті та мають досвід, яким вважають за потрібне поділитися.

Також у центрі міста, але вже у Запоріжжі, провели інформаційну зустріч волонтери з ініціативної групи «Жіноча територія». Вони роздавали містянам та гостям на бульварі імені Т. Г. Шевченка матеріали щодо репродуктивного здоров'я, а студенти Запорізького машинобудівельного університету пропонували відповісти на питання анкети та через дві години після початку акції провели за анкетами розіграш

на зразок лотереї. Вручення призів переможцям лотереї викликало у людей позитивні емоції. Так само, як і інформаційно-просвітницька акція, що її провели волонтери проекту для мешканців Мелітополя під час свята «Черешнева наречена» з нагоди Дня молоді. Серед особливостей проведення заходу в Мелітополі можна відзначити велику популярність бросури для батьків підлітків.

Таким чином, налагоджене партнерство в регіонах і успішний досвід просвітницької діяльності дозволив підвищити рівень обізнаності широкої аудиторії представників різних соціальних та професійних груп у сфері збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ» мобілізував та розширив волонтерську мережу, а ще створив нові та укріпив чинні партнерства (всього одинадцять громадських організацій), формуючи в п'яти областях України тематичне поле для обговорення теми збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї.

КОНТАКТИ

Вінницька громадська організація
«Інформаційно-просвітницький центр «ВІСЬ»

Поштова адреса: 21000, Вінницька область,
м. Вінниця, пров. Кутузова, буд. 17, кв. 1

Телефони: +38-096-588-62-14
E-mail: sadbulo@meta.ua

На крок попереду, але разом!

Вінницький обласний молодіжний громадський центр «Волонтер» працював із цікавою, але непростою цільовою групою – з прийомними батьками та їхніми вихованцями. Метою було підвищити їхню компетентність у питаннях збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Не залишилися осторонь і фахівці,

що супроводжують цю групу населення – у рамках проекту відбулися дві конференції для спеціалістів центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, а також для соціальних працівників і психологів ПТУ. У ході зустрічей були напрацьовані методичні рекомендації щодо збереження репродуктивного здоров'я та планування

ня сім'ї в родинях, де батьки виховують прийомних дітей, та у дитячих будинках сімейного типу. Кращому розумінню теми сприяли виступи акторів Соціального театру. Методичні матеріали, підготовлені в «папку» соціальних працівників та психологів, були досить наочними та корисними. Так само як і пам'ятка «На крок попереду, але разом!», яка містить у тому числі контактну інформацію для членів прийомних сімей та учнів ПТУ міста Вінниці.

Велике значення мало залучення волонтерів центру «Волонтер» та спеціалістів проекту до роботи з прийомними дітьми, вихованцями дитячих будинків сімейного типу та їхніми батьками під час шести

інформаційно-просвітницьких заходів «Health racing» у районах Вінницької області – Хмільницькому, Козятинському, Вінницькому, Барському, Могилів-Подільському та Жмеринському. Під час цих заходів батьки та діти обговорили питання репродуктивного здоров'я, які їх турбують, опираючись на допомогу психолога, лікаря та соціальних працівників. Звісно, були сім'ї, які не сприймали інформації щодо збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї (наприклад, з релігійних міркувань). Попри труднощі, волонтерам центру все ж вда-

валося розширювати знання прийомних батьків про поведінкові особливості їхніх вихованців. З іншого боку, не просто було працювати і з дітьми, адже в більшості не тільки досить низький рівень знань, а ще й немає бажання обговорювати задані питання щодо репродуктивного здоров'я та планування сім'ї з дорослими. Втім впровадження інноваційних методів (наприклад, соціального театру) дало позитивний ефект у роботі з дітьми-сиротами

та дітьми, позбавленими батьківського піклування.

Загалом реалізація проекту вплинула на зразки поведінки прийомних дітей та дітей-вихованців, допомогла налагодити порозуміння між вихованцями та прийомними батьками, превентивно вплинула на виховання дітей у

прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу у сфері відповідальної статевої поведінки, збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї.

У подальшому центр «Волонтер» планує продовжити проведення інтерактивних зустрічей з прийомними батьками та їхніми вихованцями. У рамках цих заходів батьки та діти зможуть вільно поспілкуватися на теми репродуктивного здоров'я та планування сім'ї та поставити питання, що виникли. До зустрічей залучають лікарів центру планування сім'ї та районних кабінетів планування сім'ї, психолога.

КОНТАКТИ

Вінницький обласний молодіжний
громадський центр «Волонтер»

Поштова адреса: 21050,
м. Вінниця, вул. Володарського, 47

Телефони: +38-097-132-50-96, +38-068-025-25-05
E-mail: roxana.84@mail.ru

Крок за кроком до зміцнення репродуктивного здоров'я молоді

Центр практичної психології сім'ї «Любисток» спланував у місті Луцьк та у трьох районах Волинської області інформаційно-освітню програму, спрямовану на те, щоб мотивувати молодь бергти репродуктивне здоров'я та планувати сім'ї. Автори проекту поставили перед собою ключові завдання, задля досягнення яких наполегливо працювали шість місяців. Зокрема, серед пріоритетів була інформаційно-освітня робота, яка спрямовувалася на конкретну аудиторію, що потребує інформації про репродуктивне здоров'я та планування сім'ї – студентську, працюючу і непрацюючу молодь, пред-

ставників державних та громадських організацій. Поруч із цим надавалася медико-психологічна допомога представникам цих цільових груп шляхом індивідуальних консультацій. Звісно, така робота не могла не висвітлюватися у ЗМІ задля поширення серед якомога більшого числа молоді найбільш цікавої та достовірної інформації.

Робота в рамках проекту нагадувала вирощування міцного дерева – із пруж-

ними гілками, на кожному з яких нині висять спілі плоди роботи. Це образне порівняння, адже діяльність протягом проекту здійснювалась у п'яти напрямках, котрі росли, як гілки, доповнюючи й підкріплюючи одне одного. Пер-

шим напрямком стало проведення круглих столів, причому – на базі різного роду закладів: у Луцькому навчально-методичному центрі профтехосвіти, у Центральній районній бібліотеці у місті Ківерці та у районному центрі зайнятості у місті Рожище. В обговоренні взяли участь майже сотня осіб – і психологи, і соціальні педагоги, і викладачі та лікарі, і представники державних установ та громадських організацій, і журналісти та молодь. Другим логічним напрямком стало проведення семінарів-тренінгів «Турбота про репродуктивне здоров'я – крок до щасливого подружнього життя» у школах, центрах зайнятості та бібліотеках. Під час цих заходів застосовувались такі методи донесення інформації, як метод позитивного інформування та рольові ігри, що сприяло підвищенню інтересу молоді до теми збереження репродуктивного здоров'я.

Центр практичної психології сім'ї «Любисток» також започаткував у рамках проекту роботу психотерапевтичної студії «7(Я)» на базі Обласного центру планування сім'ї та репродукції людини, у кабінетах планування сім'ї в районних лікарнях і навіть у Луцькій райдержадміністрації. У заняттях студії взяли участь вагітні жінки та сімейні пари, які планують чи очікують народження дітей, а також прийомні батьки. Для кількох груп було проведено заняття «Налаштовуємось на батьківство» та «Як позбутися шкідливих звичок». За допомогою інтерактивних методів учасники занять отримали нові знання та навички з питань здорового способу життя й статевого виховання підлітків.

Звісно, без волонтерів у такій справі не обійтися, тому Центр «Любисток»

знайшов надійних партнерів та провів тренінги зі студентами Луцького базового медичного коледжу та Луцького педагогічного коледжу, які виявили бажання стати волонтерами-консультантами з популяризації здорового способу життя та планування сім'ї. На заняттях йшлося про роль волонтера, про такі важливі поняття як «комунікація», «асертивність», «емпатія». Звісно, велику частину занять присвятили темам зміцнення репродуктивного здоров'я та формування навичок безпечної поведінки. У подальшому учасники тренінгу під час практики допомагали медикам і вчителям проводити заходи для старшокласників та спілкувалися з однолітками про методи запобігання інфекціям, що передаються статевим шляхом. Таке спілкування було особливо успішним під час молодіжних форумів «Здоров'я молоді – благополуччя громади», в яких взяли участь близько 1400 осіб. І це не враховуючи учасників підсумкової конференції, яка мала на меті посилити роль соціального партнерства у формуванні відповідального ставлення молоді до власного здоров'я. У конференції взяли участь представники громадських організацій, закладів охорони здоров'я та освіти, студенти, психологи та волонтери. Це був своєрідний підсумок більш ніж піврічної роботи в проекті, який у довгостроковій перспективі матиме безумовно позитивний вплив - підвищиться мотивація молоді стати на шлях збереження й зміцнення репродуктивного здоров'я та здорового способу життя, збільшиться кількість молоді, що користується послугами центрів та кабінетів планування сім'ї та зменшиться кількість небажаних вагітностей.

КОНТАКТИ

Центр практичної психології сім'ї «Любисток»

Поштова адреса:

43020, Волинська обл.,
м. Луцьк, вул. Рівненська, 109/6,

Телефони: +38-0332-29-13-61, +38-050-732-11-45

Е-mail: liubystok@ukr.net

Право осіб з інтелектуальною недостатністю на любов

В Україні, на жаль, досі немає публічної дискусії про репродуктивні права та перешкоди в їхній реалізації для людей з інтелектуальною недостатністю. Засоби масової інформації про це переважно не пишуть, влада цією темою не переймається, залишаючи проблеми на відкуп родин, а батьки неоднозначно ставляться до ідеї шлюбів та статевих стосунків своїх дорослих дітей з інтелектуальною недостатністю. Тож цей аспект життя досі вважається табу, хоча якраз дотримання репродуктивних прав великою мірою визначає якість життя кожної людини!

Єдиним плечем підтримки у такому випадку залишаються громадські організації на зразок ВГО «Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю», яка цього року провела адвокаційну кампанію, спрямовану на забезпечення права осіб з ІН на фертильність, шлюб та сім'ю, гарантованого статтею 23 Конвенції ООН про права інвалідів.

Методи, що їх обрала Коаліція, вирізнялися творчим, нестандартним підходом, наприклад, у рамках проекту різної аудиторії показали виставу «Лісова казка», яка демонструє, що люди з ІН вміють закохуватися, відчувати й хочуть бути бажаними. Виставу підготували та продемонстрували користувачі Центру трудової реабілітації інвалідів з розумовою відсталістю міста Києва студентам Школи соціальної роботи НаУКМА, Інституту корекційної педагогіки НПУ ім. Драгоманова та пацієнтам психоневрологічного інтернату в Пуші-Водиці, де перебувають чоловіки. До речі, після вистави актори й глядачі перезнайомилися під час дискотеки. Основною ідеєю заходу було розширити коло спілкування людей, які проживають в інтернаті, адже мешканці чоловічих закладів мало спілкуються із представницями протилежної статі. З іншого боку, люди, які живуть із батьками чи зі своїми родинами, познайомилися з умовами проживання в закритому закладі.

Досі питання реалізації репродуктивних прав викликало чимало сумнівів у тих, хто долучений до догляду за людьми з ІН. Але проект дозволив підняти на поверхню дуже важливу для дорослих тему сексуального життя, яка, на жаль, мало досліджується і обговорюється. Бракує методичних рекомендацій щодо сексуального виховання дітей з інтелектуальною недостатністю, тож Коаліція якраз і працювала в цьому напрямку, покращуючи доступ до інформації, викладаючи її мовою, зрозумілою для людей з ІН. Брак доступу до інформації про право на шлюб та сім'ю осіб з інтелектуальною недостатністю підтвердило й масштабне дослідження, яке провела Коаліція. Анкети заповнювали законні представники та фахівці, члени 16-ти організацій, що взяли участь у дванадцяти фокус-групах у чотирьох регіонах України.

Таким чином, працюючи над проектом, Коаліція досягла широкого обговорення теми репродуктивних прав осіб з ІН серед організацій, які опікуються питаннями інвалідності, а також розробила навчальний курс з питань сексуальних та репродуктивних прав молоді з інтелектуальними порушеннями «Право на любов»,

переклала й розповсюдила матеріали європейських організацій про безпечну й здорову сексуальну поведінку для людей з інтелектуальними порушеннями.

Розроблена методика дозволяє надавати інформацію про право на сім'ю особам з ІН в рамках реабілітаційної послуги навчання основним соціальним навичкам. Зокрема, розроблено електронний посібник «Право на любов: навчальний курс з питань сексуальних та репродуктивних прав молоді з інтелектуальними порушеннями». Курс містить детальний опис 18 базових занять із названої теми. Відповідно до навчальних потреб конкретної групи користувачів його можна використовувати для розробки занять, орієнтованих на виявлені потреби. Наразі Коаліція планує апробувати розроблений курс, зокрема, провести методичний семінар із фахівцями, які вже мають досвід у навчанні людей з ІН, а далі презентувати курс на базі місцевих організацій - членів ВГО «Коаліція». Зрештою, планується подати курс на розгляд Міністерству соціальної політики України з метою рекомендації його як одного із навчальних курсів в рамках надання соціальної послуги «навчання основним соціально-побутовим навичкам».

КОНТАКТИ

Всеукраїнська громадська організація „Коаліція захисту прав інвалідів та осіб із інтелектуальною недостатністю»

Поштова адреса: 01033, Київ,
вул. Шота Руставелі, 39-41, офіс 814

Телефони: +38-044-496-52-92, +38-067-659-29-36

E-mail: vgo.coalition@gmail.com

Доступ до послуг з репродуктивного здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку в Києві

Всеукраїнська громадська організація інвалідів «Група активної реабілітації» поставила собі за мету протягом кількох місяців проаналізувати проблему, вирішення якої вимагає чималих зусиль. Але початковий аналіз – це той крок, що зрештою покращить ситуацію з рівним доступом до послуг з питань репродуктивного здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку в м. Києві.

Щоб почати процес аналізу, «Група активної реабілітації» підготувала анкети для аудиту доступності медичних закладів міста. Опитування велось через Інтернет-ресурси та сайт організації, а за його результатами підготовлено детальний звіт, який дозволяє зробити висновки про найменш доступні заклади та про шляхи усунення бар'єрів. Крім того, результатом дослідження стало підвищення загальної

поінформованості чоловіків із наслідками травми хребта і ураженням спинного мозку щодо їхніх прав на отримання достовірної інформації про репродуктивне здоров'я. Про це, зокрема, йшлося й під час табору для людей з травмою хребта та спинного мозку, на якому «Група активної реабілітації» презентувала учасникам спеціальну інформаційну абетку. Також важливим методичним матеріалом, що посилив зміст роботи в рамках проекту, стала брошура «Репродуктивне здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку», розповсюдження якої відбувалося через сайт організації www.gar.org.ua та на різних заходах і таборах активної реабілітації.

Звісно, робота з покращення доступу чоловіків до послуг з питань репродуктивного здоров'я неможлива без співпраці з Департаментом охорони здоров'я м. Києва.

Така робота велася на партнерських засадах, зокрема, відбувся круглий стіл за участі посадових осіб, які приймають рішення, а також представників громадських організацій людей з інвалідністю, чоловіків з травмою хребта та спинного мозку. Також «Група активної реабілітації» підготувала інформацію з питань репродуктивного здоров'я чоловіків та жінок з травмою хребта та спинного мозку та представила її на зустрічі Комітету ООН з прав людей з інвалідністю у Женеві 20 квітня 2015 року – у рамках звітування України про виконання Конвенції ООН про права людей з інвалідністю.

З іншого боку, досі відслідковується нерозуміння працівниками медичної сфери питань, пов'язаних із репродуктивними правами чоловіків з травмою хребта та спинного мозку. І це суттєво утруднювало проведення аналізу об'єктивності існуючих проблем, переконані фахівці «Групи активної реабілітації». Так само, як і відсутність бажання в керівництва закладів охорони здоров'я контактувати щодо проведення аудитів доступності.

Втім, зважаючи на проведену роботу, громадським активістам вдалося зрушити певні стереотипи щодо того, що чоловіки та жінки з травмою хребта та спинного мозку не можуть мати сім'ї, народжувати

дітей та їх виховувати серед фахівців медичної сфери, користувачів послуг. І зрушити – у позитивну сторону! Наразі організація планує продовжувати роботу над темою репродуктивного здоров'я чоловіків з травмою хребта та спинного мозку, через її актуальність, а також задля впровадження системних змін у сфері охорони здоров'я з цього питання.

Реалізація проекту довела, що є необхідність у проведенні навчальних тренінгів/семініарів для лікарів та фахівців, які працюють із чоловіками з травмою хребта та спинного мозку. Інша потреба – це проведення просвітницьких заходів

серед посадових осіб, фахівців, а також самих користувачів поруч із підготовкою просвітницьких матеріалів для різних цільових груп. Важливий етап роботи, який ще попереду, це внесення змін у чинні законодавчі

нормативні акти та державні програми. Реалізація проекту вперше в Україні надала можливість публічно підняти проблему та представити її на широкий загал. Проект досягнув поставлених короткотривалих цілей. Для досягнення довготривалих цілей потрібний більш тривалий час та впровадження системних змін у наданні медичних послуг особам з наслідками травми хребта та ураженням спинного мозку.

КОНТАКТИ

Всеукраїнська громадська організація інвалідів
«Група активної реабілітації»

Поштова адреса: м. Київ,
вул. Вільямса, 11, корпус 1, кв. 80

Телефони: +38-044-279-61-92, +38-067-952-05-77

E-mail: azin_2@ukr.net

Різні можливості – рівні права та відповідальність

Громадська організація «ДАСИД», що працює в Дніпропетровську, представляє інтереси сімей, які виховують дітей з синдромом Дауна. Щоб найбільш ефективно досягати мети, поставленої перед собою у рамках проекту, ГО «Дасид» провела анкетування підлітків із типовим розвитком щодо їхньої обізнаності щодо репродуктивного здоров'я. Аналіз анкет показав, що більшість підлітків вважають нормою початок статевого життя з 16 років, а створення сім'ї та народження дитини – після 25 років. Тобто у житті сучасної молоді заплановано близько десяти років статевого життя, що потребує використання високо-ефективних методів контрацепції до планування першої вагітності та пологів. Але шкільна програма надає мало інформації про планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я. Та й, у порівнянні зі студентами, школярі менше знають про «Клініку, дружню до молоді».

Не меншу увагу, аніж до підлітків,

експерти ГО «Дасид» приділили вчителям, які працюють у школах із інклюзивною формою навчання. На семінарах, що стосувалися статевого виховання дітей та планування сім'ї з урахуванням потреб осіб з інвалідністю, також проводилося анкетування, щоб оцінити рівень знань про норми статевого дозрівання дівчаток, значення термінів, наявність особливостей пубертату дітей з аутизмом, ДЦП та синдромом Дауна, прийнятні методи контрацепції для підлітків та розуміння проблематики інфекцій, які можуть передаватися статевим шляхом. Судячи з результатів анкетування, позитив у тому, що вчителі мали достатньо високий рівень знань про методи планування сім'ї навіть до семінару. З іншого боку, кожен 4-5 учасник не відповів на питання щодо назв жіночих та чоловічих статевих органів. Очевидно, що це питання більше від інших викликало в педагогів труднощі. Це особливо важливо, адже велика частина батьків покладають саме на вчителів обов'язок

виховання своїх дітей щодо тем репродуктивного здоров'я та безпечної статевої поведінки. Зокрема, 67% батьків допускають участь у статевому вихованні своїх дітей школу, лікарів (65%), церков (22%), ЗМІ (15%) та по 5% – психологів та близьких дитини. Такі результати були виявлені внаслідок анкетування батьків, які виховують дітей із різною формою інвалідності. У тому числі 10% батьків вважають, що теми статевого виховання повинні обговорюватися тільки вдома, а 15% допускають лише індивідуальну роботу з дітьми («віч-на віч» з учителем або лікарем). Навчати дітей правильної термінології статевих органів вважають доцільним у дошкільному віці 31% батьків, у шкільному віці – 50%, 13% – не знають, у дорослому житті – 4% та 1 батько вважає зовсім це непотрібним. Про зміни тіла в результаті статевого дозрівання необхідно обговорювати: до початку пубертату – 43%, під час змін – 36%, коли розповідає – 15%, не знають коли – 6% батьків. Для того, щоб захистити дитину від сексуального насильства та експлуатації, 66% згодні з тим, що інформацію необхідно надавати якомога раніше. 28% батьків вважають, що вони зможуть максимально забезпечити безпечні умови життя. 14% батьків планують щось робити, коли побачать або почнуть підозрювати інтерес своєї дитини до протилежної статі або зацікавленість інших до їхньої дитини. Про засоби контрацепції необхідно розповідати з початком менструацій/полюцій – вважає майже половина батьків, при цьому 25% відповіли, що така тема повинна входити в шкільну програму. Достатньо високим виявився процент батьків (40%), які не вважають необхідним ініціювати самими

дорослими початок такої теми.

Результат проекту – впровадження мультидисциплінарного підходу у статевому вихованні дітей із особливими освітніми потребами на Дніпропетровщині. Зокрема, розроблена Програма на 2015 рік щодо формування сприятливого середовища для ефективного супроводу дитини з інвалідністю в інклюзивних навчальних закладах міста. Разом із науково-методичним центром управління освіти та науки Дніпропетровської міськради розроблено проект Положення про інформаційно-методичний центр з репродуктивного здоров'я, зроблені перші кроки до створення бібліотеки щодо статевого виховання та репродуктивного здоров'я для вчителів та батьків з урахуванням особливих потреб дитини/дорослого з інвалідністю.

КОНТАКТИ

Громадська організація
«ДАСИД»

Поштова адреса: м. Дніпропетровськ,
вул. Березинська, буд. 45, кв. 104

Телефони: +38-067-633-39-30
E-mail: venshev@ukr.net

Разом – до здорового майбутнього!

Запорукою успіху в рамках проекту **Інформаційно-тренінговий центр громадських ініціатив (ІТЦГІ)** вважає налагодження дієвої співпраці між активними НОУ та місцевою владою. З огляду на це, фахівці ІТЦГІ провели на початку проекту міжвідомчу нараду за участі керівництва Управління у справах сім'ї, молоді та спорту, Управління освіти та Управління охорони здоров'я Дарницької районної в

м. Києві державної адміністрації, Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, керівництва навчальних закладів, що діють на території Дарницького району. У результаті було розроблено стратегії спільної діяльності та план із конкретними заходами для реалізації проекту. Наступним кроком стало створення Карти проекту із зазначенням списків волонтерів, активних НГО району та зацікавлених залучених держструктур. Карта дозволила оцінити охоплення Дарницького району м. Києва проектною діяльністю та внести корективи в плани/графіки роботи.

Важливим етапом проекту став молодіжний форум «Разом - до здорового майбутнього!», метою якого було привернення уваги влади та широких кіл громадськості до питань збереження репродуктивного здоров'я громадян. Особливий акцент

захід ставив на підвищенні рівня поінформованості студентської молоді Дарницького району з питань запобігання поширенню ІПСШ, новітніх методів контрацепції та принципів ведення здорового способу життя. До речі, під час обговорення питання репродуктивного здоров'я розглядалося не лише в медичному аспекті, але в соціальному та психологічному значенні. Підсумком роботи Форуму було прийняття резолюції, яка має потенціал стати частиною молодіжної програми Дарницького району з репродуктивного здоров'я молоді.

Невід'ємною частиною проекту стали зустрічі та тренінгові заняття для активістів і волонтерів, а також тематичні зустрічі для соціальних працівників та НГО. Під час їхньої реалізації юнаки й дівчата обговорювали тему репродуктивного здоров'я, сучасних методів контрацепції, шляхів запобігання поширенню ІПСШ. Особливу увагу було приділено поширенню правдивої інформації щодо зазначених питань, спонукання молодого покоління до здорового способу життя. Так само ефективною була робота інформаційних майданчиків на базі навчальних закладів, під час якої поширювалися інформаційні матеріали, надані БФ «Здоров'я жінки і планування сім'ї», демонструвалися тематичні відеоролики та проводилися тренінги у коледжі «Академії мистецтва краси», у Коледжі бізнесу, в ПВНЗ «Міжнародна академія екології та медицини», у Коледжі комп'ютерних технологій та економіки та на базі Медико-фармацевтичного коледжу і Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів міліції громадської безпеки та внутрішніх військ НАВС.

Безумовно, вести таку роботу без

співпраці з Клініками, дружніми до молоді, неможливо, тому взаємодія з цим закладом була тісна і плідна. Також активно долучалися до проекту соціальні працівники, для яких було проведено воркшоп – обговорювалися питання компетентності громадян у питаннях збереження репродуктивного здоров'я, новітні методи роботи з молоддю. Команда проекту постійно піднімала питання необхідності активізації органів державної влади (ОДВ), установ та організацій із проведення заходів, спрямованих на покращення стану репродуктивного здоров'я населення з акцентуванням роботи на молоді та підлітках. Фінальним акордом проекту став «круглий стіл» на базі Центру сім'ї Дарницького району, на який було запрошено представників адміністрації та студентського самоврядування. Учасники дізналися про результати проекту та обговорили шляхи їхньої капіталізації. Так, було сформовано ряд пропозицій щодо продовження роботи з населенням з підвищення обізнаності з питань збереження репродуктивного здоров'я за активного включення в процес ОДВ. Відповідні пропозиції спрямовано до профільного заступника Дарницької РДА. Проект досяг поставленої мети – консолідації зусиль активних громадян, органів місцевої влади для забезпечення доступу до якісної інформації щодо збереження репродуктивного здоров'я різних громадян. У результаті роботи вдалося поєднати в єдину дієву мережу працівників навчальних та медичних закладів, працівників установ та відомств Дарницького району столиці, молодь та активних громадян!

КОНТАКТИ

Інформаційно-тренінговий центр громадських ініціатив

Поштова адреса: 03087, м. Київ,
вул. Єреванська, будинок 14-А, кв. 57

Телефони: +38-044-219-38-65, +38-050-358-63-93
E-mail: knatalija@i.ua

Здорова жінка – здорова родина!

Каховська міська громадська молодіжна організація «ДіЛО» поставила перед собою за мету сприяти збереженню репродуктивного здоров'я молодих жінок і привернути увагу громадян до питання жіночого здоров'я дівчат-підлітків. В рамках проекту відбувся круглий стіл «Здоров'я молоді – свідоме батьківство!», в якому взяли участь члени молодіжних громадських організацій, представники міського парламенту старшокласників, лікарі та успішні жінки міста. Цікавими й змістовними були виступи лікарів-гінекологів Каховської міської лікарні, які розповіли про можливі загрози невідповідального ставлення до свого здоров'я та невміння планувати своє особисте життя. Психолог Софія Сошникова провела опитування серед дівчат

15-17 років щодо їхньої готовності бути мамою, результати якого обговорили учасники круглого столу. Зрештою, більшість була одностайною, що народження дитини не є перешкодою для побудови кар'єри, навпаки, ця подія є вагомим мотивом для саморозвитку, професійного становлення молоді людини.

ГО «ДіЛО» провела конкурс макетів-малюнків серед молоді, зокрема дівчат-підлітків, з теми здорового майбутнього материнства й батьківства. Переможницею конкурсу стала Дар'я Тимченко – її робота «Бути мамою – це справжнє щастя» вияви-

лась найкращою та була розміщена на біл-борді у центрі міста. Окрему увагу молоді привернув тематичний танцювальний флеш-моб «Діти – це щастя!», у підготовці й проведенні якого взяла участь 25

членів МГО «ДіЛО» і десять учнів Каховської гімназії. І хоча цей захід було заплановано провести один раз, його вдосконалили й відпрацювали двічі, чим привернули більшу кількість гляда-

каховчанками, які створили чудові родини й побудували власну кар'єру. Також цікавим етапом в реалізації проекту стала робота над виготовленням соціального ролика, який популяризує

членів МГО «ДіЛО» і десять учнів Каховської гімназії. І хоча цей захід було заплановано провести один раз, його вдосконалили й відпрацювали двічі, чим привернули більшу кількість глядачів. Так само успішною була акція «Лелека в кожну родину», символом якої став птах – уособлення сім'ї та народження дитини. Його волонтери виготовляли в техніці «орігамі» й дарували молодим каховчанам. Для акції було виготовлено значно більше «лелек», ніж заплановано, тож велика кількість людей отримала в руки таку «приємну звістку»!

Також лідери ГО «ДіЛО» написали сценарій для вистави «Я – мама... Я – жінка», яка була представлена близько 100 молодим людям. Головне питання, яке розкривалося під час дійства на сцені: чи можливо поєднати кар'єрне зростання, перспективну роботу в іноземній компанії та материнство, родину. Після перегляду відбулася «гаряча» дискусія щодо вищевказаного питання. Більшість учасників дискусії були одностайними в тому, що головне для кожної молодої людини – берегти своє здоров'я, цінувати життя й вірити в підтримку друзів. На згадку про таке емоційне дійство глядачі отримали символічні сувеніри у вигляді лелек з дитинчам. Заслугує на увагу й такий захід у рамках проекту, як фотовиставка «Жіноче щастя», що діяла протягом декількох весняних тижнів. На виставці були представлені професійні та аматорські світлина з зображеннями на них мамами з дітьми, успішними жінками-

родинні стосунки та особливе ставлення до дитини. Члени ГО «ДіЛО» перебрали безліч варіантів, сюжетів, текстів, відзняли чимало кадрів, епізодів. За основу було взято вірш «Діти – це щастя», а зачитали куплети каховчанки різного віку, професій, поглядів, ті, що вже є мамами, й ті, хто тільки про це мріють! Вже в червні цей відеоролик було презентовано на кількох заходах. Після його демонстрації виникла ідея організувати конкурс короткометражних соціальних роликів серед старшокласників та членів молодіжних організацій.

Фінальне опитування довело, що робота «ДіЛО»вих людей не була марною – рівень розуміння батьківства й готовності до материнства зросли в середньому на 3-4% (серед молоді віком 15-16 років), на 4% (серед молоді віком 17-18 років). Ще одним досягненням проекту стало зростання бажання молоді мати глибші знання про своє репродуктивне здоров'я, а також отримувати консультації спеціалістів. Відбувалося активне залучення молодих людей до волонтерської діяльності та формувалася у них «репродуктивна культура і дисципліна». Проект не тільки покращив знання, вже набуті молоддю, а й вдосконалив їхні вміння з проведення соціальних, культурно-просвітницьких заходів.

КОНТАКТИ

Поштова адреса: 74800, м. Каховка
Херсонської області,
вул. Червоноармійська, 116а

**Каховська міська громадська молодіжна
організація «ДіЛО»**

Телефони: +38-05536-4-14-89, +38-050-248-48-74

E-mail: v4itelka@i.ua

Збереження репродуктивного здоров'я жінок з особливими потребами на Черкащині

Коаліція молодіжних громадських організацій «Молода Черкащина» поставила перед собою амбіційну мету: лобіювати покращення умов, в яких жінки з особливими потребами проходять медичні обстеження щодо збереження та відновлення репродуктивного здоров'я. Для цього Коаліція провела ретельний моніторинг ситуації та підготувала звіт про доступ жінок з особливими потребами до послуг з планування сім'ї та репродуктивного здоров'я на Черкащині. Круглий стіл, на якому було презентовано звіт, викликав значний інтерес і представників влади, і ЗМІ, і лікарів та, власне, цільової аудиторії – жінок із особливими потребами.

Оскільки під час моніторингового анкетування жінок з інвалідністю ви-

явилось, що найбільшою проблемою для проходження регулярних обстежень є відсутність гінекологічних крісел із гідравлічним підйомом у жіночих консультаціях, то вирішення цієї проблеми стало пріоритетним. Для цього активісти Коаліції зустрілися із посадовцями й депутатами міської ради, в результаті чого закупівлю двох гінекологічних крісел (по одному на кожен пологовий будинок міста Черкаси) було внесено у медичний розділ Програми соціально-економічного розвитку (ПСЕР) та підтримано депутатами. Хоча міський голова спершу ветував програму, робота із депутатами та посадовцями дала результат і ПСЕР було прийнято. Крім того, додатково було також виділено кошти на переобладнання туалету для жінок з вада-

ми опорно-рухового апарату в одному з пологових будинків. Також результатом проекту стало встановлення кнопок виклику на входах до пологових будинків №1 і №2 із відповідною табличкою, підписаною шрифтом Брайля, та маркування останньої сходинки на вході для слабозорих людей. Таким чином, за шість місяців реалізації проекту громадські активісти не лише підняли дискусію на «незручну» тему здоров'я жінок із особливими потребами, яку зазвичай замовчують, а й досягли конкретних, вимірюваних результатів.

Коаліція не тільки постійно тримала руку на пульсі подій, пов'язаних із прийняттям Програми соціально-економічного розвитку. Паралельно громадські активісти доносили медикам інформацію про особливості здоров'я жінок з інвалідністю (зокрема тих, що пересуваються в інвалідних візках через травми хребта). Під час круглого столу вдалося переконати представників Департаменту охорони здоров'я, що необхідно провести тематичне навчання для лікарів-гінекологів у рамках підвищення кваліфікації.

Коаліція доносить медикам інформацію про те, як спілкуватись із жінками, що мають особливі потреби, через поширення брошури «Особливості репродуктивного жіночого здоров'я при травмах хребта». Не залишається осторонь і власне жінки – для цієї цільової аудиторії готова брошура про важливість обстежень, з інформацією про жіночі консультації. У рамках нового проекту «Жінка в потребі» Коаліція працюватиме із жінками, які опинились у скрутних життєвих обставинах і не можуть дозволити собі платні кваліфіковані психологічні та юридичні послуги. У тому числі, буде надавати допомогу жінкам із особливими потребами.

За півроку роботи Коаліція здійснила на Черкащині успішну адвокаційну кампанію, яка вже має відчутні результати, описані вище, і результати якої будуть створювати позитивні зміни в регіоні ще довго після завершення проекту!

КОНТАКТИ

Коаліція молодіжних громадських організацій
«Молода Черкащина»

Поштова адреса: 18000,
м. Черкаси, вул. Ільїна 266/2, оф.2

Телефони: +38-0472-38-38-78, +38-067-285-43-92
E-mail: nyuta_8@ukr.net

Репродуктивне здоров'я підлітків та молоді з функціональними обмеженнями

Міжнародна благодійна організація «Посланець Миру» у рамках роботи з покращення репродуктивного здоров'я молоді з функціональними обмеженнями провела масштабну просвітницьку роботу, яка мала на меті у тому числі підготовку спеціалістів до надання медичних послуг, а підлітків, молоді та батьків – до їх отримання. Щоб досягти поставленої мети, «Посланець миру» провів чимало презентацій та відео-лекторіїв, а також надавав індивідуальне та групове консультування у спеціалізованих закладах для дітей та молоді з функціональними обмеженнями. Цьому передувала розробка сценарних матеріалів для вуличного театру та організація зворотного зв'язку з учасниками сесій.

Перед кожним відеолекторієм відбувалося анонімне опитування, яке мало виявити рівень інформованості аудиторії, а також сформуванати запит на подальше

консультування. За результатами опитування, можна сказати, що 85,2% опитаних вважають припустимими дошлюбні стосунки, 18,7% вже мають досвід сексуальних контактів і лише 9% пройшли огляд у лікаря. Серед опитаних 75% назвали як основний засіб контрацепції презерватив, а 91% не знали елементарної інформації стосовно правил інтимної гігієни. Успішність лекторіїв та консультацій обумовлена підготовчою роботою, яку проводили як з батьками, так і зі спеціалістами. Вихователі та педагоги також залучалися для попереднього обговорення та перегляду матеріалів. Також у полі зору проекту були батьки підлітків із функціональними обмеженнями та працівники спеціалізованих установ.

Окремого представлення потребує розробка сценарних матеріалів для вуличного молодіжного театру. Під час зустрічей з до-

рослими (родичі, спеціалісти) було запропоновано стисло описати 1-2 проблемні ситуації зі сфери РЗ/ПС, з якими вони зіткнулися під час роботи з підлітками. Після цього ситуації були запропоновані молодим учасниками, які й відібрали остаточні варіанти для опрацювання на сесіях театру.

Треба відмітити, що підлітки з інтелектуальною недостатністю більш охоче залучали дорослих до участі в роботі театру. В іншому закладі підлітки погодились на участь лише для кількох співробітників, окремо обумовивши конфіденційність інформації. Це була символічна ілюстрація їхнього ступеня довіри. Попри те, що така форма роботи, як молодіжний інтерактивний театр, була незвичною для обох аудиторій, її апробування пройшло успішно. При обговоренні учасники відзначали, що для них було «дуже цікавим та корисним моделювання життєвих ситуацій», де «можна було прогледіти, які наслідки можуть мати ті чи інші вчинки» та що існує «так багато рішень для кожної ситуації» тощо.

На третьому етапі роботи проекту «Посланець миру» готував спеціалістів до надання, а підлітків, молоді та батьків – до отримання медичних послуг. Зокрема, пройшли робочі зустрічі з медичним персоналом, які мали на меті презентувати діяльність проекту та узгодити заходи з його впровадження. Треба зазначити, що «Посланець Миру» майже не зустрів перешкод при проведенні цих зустрічей і саме

під час них «з'ясувалося» кілька цікавих фактів. По-перше, відсутність сурдопекладача в закладі не є перешкодою для отримання послуг людьми з вадами слуху, адже достатньо уважний лікар може «листуватися» з таким пацієнтом. Це потребує більше часу, терпіння та уваги, але

відповідає вимогам конфіденційності. По-друге, для підлітків з легкою формою інтелектуальної недостатності не потрібна присутність родича або іншого відповідального дорослого. По-третє, найскладніше підліткам та молоді з

ДЦП та іншими проблемами пересування. Українські заклади погано пристосовані до їхніх потреб, і тут треба шукати волонтерів, адже санітари, у більшості, це жінки літнього віку, яким складно допомогти пацієнтам. Найбільшою ж проблемою є відсутність пристосованого обладнання для обстеження. І це – головна причина відмови саме молодих людей від отримання послуг у сфері РЗ/ПС. Щоб побороти цю ситуацію, було проведено кілька екскурсій для підлітків до медичних закладів. У фінальному опитуванні 75% респондентів відзначили, що їхній рівень довіри до лікарів зріс.

Уже на сьогоднішній день «Посланець миру» має численні замовлення від навчальних закладів та НПО на проведення просвітницьких заходів, відпрацьованих у рамках проекту, та вивчає можливість поширення діяльності проекту.

КОНТАКТИ

Поштова адреса: 08141, Україна,
Київська область, Києво-
Святошинський р-н, с. Петрівське,
вул. Петровського, 118

**Міжнародна благодійна організація
«Посланець Миру»**

Телефони: +38-044-239-13-34, +38-093-384-77-34

E-mail: poslanez_mury@ukr.net

Забезпечення прав дівчат та жінок, які опинились у складних життєвих обставинах

Міжнародний благодійний фонд «Українська фундація громадського здоров'я» (УФГЗ) здійснювала низку заходів, щоб поліпшити дівчатам та жінкам, які опинились у складних життєвих обставинах – особливо через безпритульність, ВІЛ-інфекцію чи насильство, доступ

до послуг із забезпечення та збереження репродуктивного здоров'я.

Робота велася на базі Центру «Право на здоров'я», і, крім цього, дівчат та жінок, які опинилися у складних життєвих обставинах, направляли до жіночих консультацій, клінік, дружніх до молоді, та

шкірно-венерологічних диспансерів. Щоб вивчити потреби клієнтів, на базі центру пройшла фокус-група. Результат фокус-групи дозволив краще запланувати навчання для жінок, а також актуалізувати взаємодію поміж соціальними службами, громадськими організаціями та медичними установами. Паралельно з цією роботою у соціальній квартирі для вагітних та молодих матерів із малими дітьми двічі на тиждень проводились тренінгові заняття. Йшлося про розвиток дитини в утробі матері, і для багатьох дівчат стало відкриттям те, що плід в утробі матері відчуває, наприклад, коли майбутня мама курить, і це викликає у малюка паніку.

Для поліпшення доступу та збільшення кількості звернень дівчат та жінок, які опинились у складних життєвих обставинах, особливо через безпритульність, ВІЛ-інфекцію та насильство, до медичних установ з питань репродуктивного здоров'я фахівці УФЗ розробили інформаційну листівку з переліком послуг та установ, де ці послуги можна отримати. Важливість поширення такої інформації підтвердили й учасники круглого столу, що пройшов в Управлінні з організації медичного забезпечення ДООЗ КМДА. Під час заходу йшлося про надання медичних послуг із репродуктивного здоров'я дівчатам та жінкам в складних життєвих обставинах в м. Києві через безпритульність, насильство та ВІЛ, у т. ч. жінкам із числа вимушених переселенців. Логічним продовженням інформаційної роботи став і тренінг, спрямований на об'єднання зусиль керівників жіночих консультацій, клінік, дружніх до молоді, шкірно-венерологічних диспансерів та акушерів-

гінекологів, які працюють із дівчатами та жінками, що опинились у складних життєвих обставинах.

Щоб привернути увагу громадськості до роботи у рамках проекту, активісти УФЗ організували прес-ланч для журналістів, під час якого розповіли про права дівчат та жінок, які опинилися в складних життєвих обставинах, про їхні необізнаність та страхи. Загалом проект дав можливість актуалізувати перед державними медичними структурами, Департаментом охорони здоров'я КМДА питання доступу дівчат та жінок, які опинились у складних життєвих обставинах. Вдалося налагодити тісне партнерство та співпрацю із дружніми клініками для молоді, шкірно-венерологічними диспансерами, поширити інформацію про центр і соціальну квартиру серед медичних працівників міста, а також – обговорити форми співпраці громадських організацій та медичних закладів в м. Києві та підняти питання розробки механізму направлення клієнток для отримання комплексних медичних, соціальних та психологічних послуг.

У найближчих планах УФЗ – продовжувати роботу щодо забезпечення доступу дівчат та жінок в складних життєвих обставинах до медичних закладів міста для отримання послуг із репродуктивного здоров'я, а також - перенаправляти жінок у медичні установи. Для цього планується співпрацювати із медичними установами, зокрема, підвищувати їхню обізнаність та зменшувати стигми задля збільшення кількості звернень дівчат та жінок до медичних працівників та збереження їхнього репродуктивного здоров'я.

КОНТАКТИ

**Міжнародний благодійний фонд «Українська
фундація громадського здоров'я» (УФЗ)**

Поштова адреса: 01001, Україна,
м. Київ, вул. Станіславського, 3, оф. 7

Телефони: +38-044-278-23-58, +38-050-519-18-85
E-mail: nataliia.tsvietkova@healthright.org

Реалізація прав на збереження репродуктивного здоров'я у віддалених районах Херсонської області

Новокаховська міська громадська молодіжна організація «Перспектива» провела в рамках проекту моніторинг виконання у районах місцевої програми «Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 року» і її відповідність меті та завданням державної та обласної програм. Моніторинг проводився шляхом надсилання інформаційних запитів у райони, а також дослідження стану доступності заходів цієї програми широкій громадськості. Робота в рамках проекту виявила високий рівень ігнорування чиновниками в районах інформацій-

них звернень представників громадськості шляхом електронного листування, хоча цей вид зв'язку є задекларованим як на рівні міста та районів, так і на рівні області та України. Також у більшості районів фахівці, які є дотичними до проблематики збереження репродуктивного здоров'я, зовсім не володіють інформацією про ви-

щезгадану програму. Більшість відповідальних фахівців формально ставляться до виконання своїх обов'язків, що можна пояснити відсутністю фінансових та організаційних можливостей для навчання й саморозвитку, внаслідок

чого вони не можуть надавати кваліфіковану допомогу. Тому досягненням проекту стало вже те, що частина відповідальних за просвітницький напрямок фахівців дізнались про програму, в рамках якої вони мають здійснювати інформаційно-просвітницьку діяльність.

Додаткову інформацію про ситуацію у районах, крім моніторингу програм, експерти ГО «Перспектива» отримали внаслідок опитування населення, а також фокус-груп за участі фахівців соціальних служб, представників освіти, медиків та депутатів. Щоб поінформувати громадян про ситуацію, було сплановано і проведено соціальні інформаційно-просвітницькі акції «Будь обізнаним!» і таким чином охоплено майже дві тисячі осіб. Отриману інформацію було узагальнено й у вигляді рекомендацій використано під час круглих столів у чотирьох районах області (Великопетиському, Іванівському, Верхнерогачицькому, Великоолександрівському), які були проведені в інтерактивній формі.

Завдяки реалізації проекту було напрацьовано партнерські зв'язки з представниками районних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, які виступили партнерами. Ще одним досягненням проекту стало привер-

нення уваги громадян і представників державних структур до теми збереження репродуктивного здоров'я і розстановка акцентів у цій тематиці. Ця діяльність є особливо актуальною в умовах соціально-політичної та економічної кризи в

країні та дозволить вимагати від посадовців виконання програми.

Реалізація проекту дала змогу налагодити нові професійні та партнерські зв'язки, залучити до проектної діяльності волонтерів, організувати й провести за участі молоді різноманітні вуличні акції, що значно підвищило рівень організаційної й комунікативної культури волонтерів та налаштувало на суспільно-корисну громадську діяльність.

Проект дозволив виявити проблемні ділянки в реалізації програми «Репродуктивне здоров'я нації» в районах, здійснити аналіз ситуації щодо збереження репро-

дуктивного здоров'я на місцевому рівні, виявити недоліки в роботі, потреби мешканців і фахівців, виявити громадську думку й соціальне замовлення населення, зорієнтувати увагу посадовців і фахівців на цей напрям роботи, що покращить якість послуг, активізує діяльність, сприятиме певним позитивним змінам у стані здоров'я населення.

КОНТАКТИ

Новокаховська міська громадська молодіжна
організація «Перспектива»

Поштова адреса: Херсонська обл.,
м. Нова Каховка, вул. Коняшиних, буд. 4

Телефони: +38-066-208-30-45
E-mail: ksenia_boichuk@ukr.net

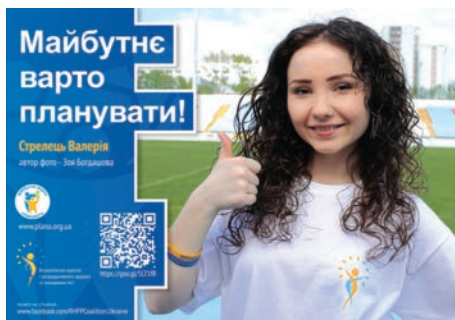
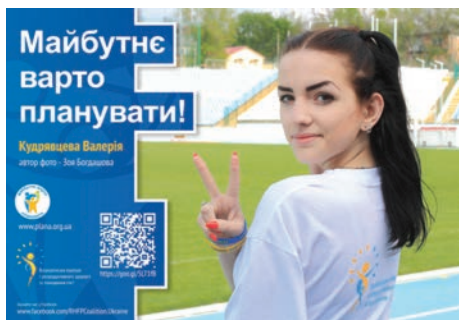
Журналістська Школа Здоров'я

Мрії про майбутнє – ось, що займає думки багатьох школярів та студентів, у тому числі – майбутніх журналістів, з якими працював у рамках проекту **“Прес-клуб реформ”**. Для цього в Кіровограді було започатковано серію тренінгів для студентської молоді, яка цікавиться темами репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, у тому числі - із залученням до консультування викладачів факультету філології та журналістики Кіровоградського державного педагогічного університету.

У рамках проекту Прес-клуб налагодив тісну співпрацю із місцевими мас-

медіа, про що свідчить широкий перелік публікацій, котрі з'явилися у ЗМІ протягом проекту. Фактично активними учасниками проекту стала творча команда телевізійного ток-шоу «Ми», що виходить на каналі «Кіровоград» (обласна державна телерадіокомпанія) та інноваційного для України проекту Кіровоградського Інтернет-телебачення. Постійну увагу темам РЗЇПС приділяв і колектив програми «Радіомайдан» (обласна державна телерадіокомпанія).

Окремо слід сказати про плідну співпрацю з Департаментом освіти та на-

уки Кіровоградської обласної державної адміністрації, про мотивовану залученість до проекту й до теми просування серед молоді РЗ/ПС керівництва закладів ланки профтехучилищ та середніх навчальних закладів області. У результаті реалізації проекту Прес-клуб має тісний та надійний контакт і гарне взаєморозуміння щодо необхідності проводити просвітницьку роботу серед молоді. Цьому сприяло й те, що в рамках проекту відбулися шість тренінгів для молоді, а також численні записи ефірів на Кіровоградському Інтернет-Телебаченні. Фахівці прес-клубу розробили положення Конкурсу медіа-матеріалів про РЗ/ПС (ним можуть користуватися й інші громадські об'єднання, що працюють у цій сфері) і створили анкету, корисну для опитування молоді на предмет знання ними сфери РЗ\ПС.

У рамках проекту відбулася інформаційна зустріч зі студентами Кіровоградського педагогічного ліцею – учасниками журналістського гуртка та кінофестивалю «Промінь». Молодь зацікавилася і опитуванням, і темою РЗ\ПС, тим більше, що й керівництво ліцею надзвичайно доброзичливо ставиться до просування ідей РЗ/ПС. Це проявилось й у тому, що в рамках проведення традиційного конкурсу «Міс Педагогічний Ліцей» дівчата взяли участь у спеціальній фотосесії у рамках проекту «Журналістська Школа Здоров'я» - у футболках із написами «Майбутнє варто планувати!» та «Всеукраїнська коаліція з питань РЗ\ПС». Фото було опубліковано на сайті «Тусовка» для Інтернет-голосування й було визначено обличчя інформаційної кампанії з нагоди Тижня планування сім'ї в Кірово-

граді. Плакат із фото переможниці було розміщено на біг-бордах у місті. А під час самого конкурсу в актовій залі Педагогічного університету (кількість глядачів – понад 200 осіб) було показано фото дівчат у футболках та інформаційні ролики з теми РЗ\ПС.

У рамках проведення Конкурсу медіа-матеріалів про РЗ/ПС серед молоді Кіровоградщини планувалося зібрати статті, фото та відеоматеріали, які б відображали знання та ставлення юнацтва до питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Знання, отримані як внаслідок проведених тренінгів, так і набуті самостійно в процесі спілкування з однолітками, веб-серфінгу, спілкування зі спеціалістами, викладачами, батьками. Результати конкурсу більш ніж перевершили очікування Прес-клубу як організатора змагання – були і статті, і плакати (стіннівки), і відео, і навіть інфографіка. Результати конкурсу було підведено в ефірі популярного інформаційно-розважального шоу «Ранкова Кава», а учасники конкурсу отримали призи!

Прес-клуб продовжуватиме впроваджувати ідеї РЗ/ПС у вже існуючі в місті та області акції. Проект, що вчить майбутніх журналістів писати не тільки про дискотеки/концерти, а про соціально-важливі речі - це не більше і не менше, аніж запорука існування вдумливої журналістики, а значить – і існування Прес-клубу. Тому реалізований проект – це органічна частина життєдіяльності організації, яка опікується журналістами – і теперішніми, і майбутніми, – їхнім професійним зростанням, благополуччям, розвитком і здоров'ям.

КОНТАКТИ

Новоукраїнська районна громадська організація
«Прес-клуб реформ»

Поштова адреса: Кіровоградська область,
м. Новоукраїнка, вул. Котовського, 23

Телефони: +38-050-321-39-19
E-mail: gubernator-kr@ukr.net

Планування сім'ї як чоловіча справа

Сумська обласна громадська організація «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини» сфокусувала свою діяльність у рамках проекту на такій важливій цільовій аудиторії, як чоловіки. Важливо було з'ясувати, що думають чоловіки про свою роль у питаннях планування сім'ї та репродуктивного здоров'я. Підійти до такого чутливого для сильної статті питання треба було зважено й професійно, тож «Інтелект Сумщини» провів круглий стіл для активізації заходів зі збереження репродуктивного здоров'я, де було поставлено акцент на чоловічій компоненті цього питання і її важливості для стратегічного розвитку Сумської області.

Паралельно тривала й практична робота з чоловіками – відбувалися інформаційно-просвітницькі заняття «Чоловіча справа» для студентів, а також майстер-класи «На що я здатний заради коханої жінки». Увагу громадськості вдалося привернути під час вуличної акції, а увагу влади – через формування рекомендацій щодо політики включення чоловіків у закріплення практик зі збереження

репродуктивного здоров'я.

Внаслідок цього на Сумщині виявлено суттєву гендерну компоненту поведінкових особливостей чоловіків у питаннях збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Наприклад, під час майстер-

класів студенти-чоловіки висловлювали думку, що характер відносин із жінками залежить від наявності коштів і, відповідно, можливостей запросити дівчину на розваги. 30% учасників майстер-класів зацікавилися побудовою гармонійних стосунків у сім'ї, її плануванням. Лише поодинокі студенти молодших курсів мали чітку позицію у стосунках із жінками, в той час як студенти старших курсів говорили більш впевнено про плани щодо сім'ї, хоча б у перспективі. Близько 10% були впевнені, що сформують сім'ю до закінчення університету. Інформаційно-просвітницькі заняття «Чоловіча справа» виявили, що хлопці у різних вишах по-різному налаштовані щодо ідей рівності та відповідальності в парі. Не будучи консерваторами в інших питаннях, демонструючи відкритість та готовність до змін у цілому, дехто з них мав достатньо стійку позицію скоріше традиційних стереотипних моделей поведінки у сфері міжособистісних відносин. Також помітною була тенденція більш толерантного, націленого на конструктив, ставлення до жінок у суто чоловічих колективах. У цілому 40-50% студентів-чоловіків виявили поінформованість у питаннях планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я.

У рамках проекту «Інтелект Сумщини» проводив не тільки дослідницькі, але й інформаційні заходи. Так, з нагоди Міжнародного дня захисту дітей у дитячому парку було влаштовано справжнє свято – діти разом із батьками танцювали, співали, малювали, вшановували одне одного обіймами та поцілунками. Водночас волонтери проводили просвітницьку роботу серед населення з питань збереження репро-

дуктивного здоров'я і планування сім'ї та поширювали роздаткові матеріали. Завданням було – нагадати молоді, сім'ям про необхідність берегти власне репродуктивне здоров'я та відповідально ставитись до планування сім'ї.

Узагальнюючи, можна відзначити, що сфера особистісних взаємин чоловіків і жінок, статевих стосунків є такою, що потребує окремої уваги в розрізі виховання та соціалізації сучасної молоді – у той час як іншим питанням

надбання життєвих навичок та керування власним життям надається пріоритет, приватна та інтимна сфери часто залишаються на периферійних позиціях. Серед пріоритетів зараз – продовжити волонтерську роботу з відзначення Всеукраїнської ініціативи «День батька» (остання неділя вересня) з акцентом на формуванні усвідомленого ставлення тат до народження дітей та вжиття необхідних для цього заходів.

КОНТАКТИ

Сумська обласна громадська організація «Центр громадських ініціатив «Інтелект Сумщини»

Поштова адреса: 40007, м. Суми,
вул. Римського-Корсакова, 2

Телефони: +38-0542-64-12-13, +38-050-771-30-08

E-mail: vladlor@mail.ru

Соціальне партнерство – для збереження репродуктивного здоров'я населення Херсонщини

Херсонський обласний центр «Успішна жінка», впроваджуючи проект, спрямований на захист репродуктивного здоров'я мешканців області, працював не тільки в Херсоні, але й у містах Цюрупинськ та Гола Пристань. Разом із партнерами Центр «Успішна жінка» провів численні засідання міжсекторальних робочих груп із впровадження програми «Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 року» та у співпраці із Департаментом охорони здоров'я обласної державної адміністрації організував розширене засідання обласної координаційної ради із вказаного питання. Під час засідання були представлені результа-

ти соціологічного опитування про те, як ставляться люди репродуктивного віку, що перебувають у шлюбних стосунках, до питань РЗ/ПС. Також учасники зустрічі активно обговорили міжсекторальну взаємодію у вирішенні проблем репродуктивного здоров'я на Херсонщині. Окремо чи не на

кожній зустрічі піднімалися й такі актуальні питання, як смертність серед малюків, необхідність активізації статевого виховання молоді, важливість попередження ранньої та незапланованої вагітності. Ініціативні групи, створені внаслідок засідань міжсекторальних робочих груп у всіх населених пунктах, де реалізувалася програма, робили свої пропозиції до районних програм

«Репродуктивне здоров'я нації на період 2011-2015 років».

Паралельно тривали тренінги, на яких йшлося про роль соціального партнерства у вирішенні питань репродуктивного здоров'я та планування сім'ї в територіальній громаді. Місія, яку виконував центр «Успішна жінка», полягала в ознайомленні активістів громади з основними засадами соціального партнерства та аналізі можливих шляхів формування партнерських стосунків між зацікавленими суб'єктами місцевої соціальної політики. У результаті представники міжсекторальних груп та координаційних рад знайшли можливість вирішення проблем спільно. Наприклад, врач-гінеколог місцевої лікарні ім.Лучанського розповіла, що нерідко стикається з проблемами соціального характеру, коли переконує молоду жінку не відмовлятися від дитини, а вона розповідає, що в неї нема житла та грошей. Представники громадських організацій та соціальних служб розповіли про можливості для цієї жінки у Херсоні (центр матері та дитини, програми для малозабезпечених та можливість взяття під патронат соціальними службами). Було ініційовано створення бази даних можливостей всіх служб та управліннь у вирішенні складних питань.

Серед цікавих заходів, що були реалізовані протягом проекту, варто відзначити такий формат, як «Жива бібліотека». У його рамках була створена інформаційна книжкова полиця, а волонтери фонду «Свята Ольга» роздавали просвітницькі буклети та флаєри. Під час аналізу такої взаємодії з молодими парами з'ясувалося, що молодь готова й хоче брати відповідальність за народження здорових і бажаних дітей, але потребує консультацій спеціалістів за меж-

ами лікарні. Гарні результати дала і акція «Жити безпечно - стильно!», проведена для студентів Державного технічного університету – це були вікторини та конкурси, на які молодь реагувала досить активно! Так само інтерес до теми продемонстрували журналісти, що взяли участь у прес-турі «Усвідомлене батьківство – щаслива сім'я!». Репортери відвідали чи не найкращий в Україні Обласний центр планування сім'ї та репродукції людини, керівник якого розповіла журналістам про сучасні методи профілактики та лікування захворювань. Також медійники побували в Центрі здоров'я та Клініці дружній до молоді, дізнались багато нового й отримали сувеніри з емблемами програми та цікаву друковану продукцію.

У найближчих планах Центру «Успішна жінка» – продовжувати лобювати прийняття рекомендацій координаційної ради до програми «Репродуктивне здоров'я нації на період до 2015 року», узагальнення результатів соціального опитування, проведеного на Херсонщині, та передача висновків до державного центру планування сім'ї та репродуктивного здоров'я, а також узагальнення досвіду впровадження проекту та передача його напрацювань в інші регіони України.

КОНТАКТИ

Херсонський обласний центр «Успішна жінка»

Поштова адреса: м. Херсон,
вул. Радянська, кімн. 74

Телефони: +38-0552-42-35-66, +38-050-924-33-95

E-mail: mykytas@mail.ru

Майбутнє варто планувати!

Міський благодійний фонд «Нова сім'я» у Чернівцях проводив системні та масштабні інформаційні та адвокаційні заходи для забезпечення рівного доступу жінок та чоловіків до інформації та послуг з репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Зокрема, слугували досягненню поставленої мети дебати щодо методів побудови комунікаційної стратегії для покращення інформованості населення щодо збереження репродуктивного здоров'я та сучасних методів планування сім'ї. Крім того, що важливо, було розроблено та затверджено відповідним наказом включення до плану післядипломної освіти спеціалістів – психологів та соціальних працівників в області

годин із закріплення навичок ефективної роботи з активною молоддю від 18 років, в т.ч. осіб з високим ризиком до ВІЛ та ІПСШ інфікування, щодо інформування з тематики РЗ та ПС.

Просвітницька кампанія «Майбутнє варто планувати» проходила на базі восьми профтехнічних навчальних закладів міста. Її науковим підкріпленням була розроблена в рамках проекту та затверджена методологія моніторингу дотримання та ефективного виконання в закладах освіти завдань щодо доступу до достовірної інформації та просвітницької роботи з РЗ/ПС учнівської молоді краю віком від 18 років.

У планах фонду «Нова сім'я» – продо-

вжувати серед молоді міста просвітницьку роботу, зокрема, у такому цікавому форматі, як «Вуличний університет» на базі студмістечка Національного університету ім. Ю.Федьковича, у парку «Жовтневий» та на території біля міської ради. Мета - популяризувати доступ до послуг Центру планування сім'ї та репродукції людини. Надійним партнером у цій роботі став Обласний центр професійно-технічної освіти. Саме з ними в результаті проекту була підписана угода про співпрацю. Внаслідок чого Центр додат-

ково включив до плану підготовки спеціалістів закладів профтехосвіти години супервізійної підтримки в подальшій інформаційній роботі серед учнівської молоді в тематиці репродуктивного здоров'я та планування сім'ї.

Адвокаційні заходи, проведені у місті Чернівці, встановили механізми взаємодії між неурядовими організа-

ціями, органами влади та медичними і освітніми установами краю, адже мета у всіх одна – поєднання сил в організації доступу молоді до достовірної інформації та медико-соціальних послуг.

КОНТАКТИ

Міський благодійний фонд
«Нова сім'я»

Поштова адреса: м. Чернівці,
Проспект Незалежності, 87/4

Телефони: +38-0372-50-11-80, +38-066-027-59-21

E-mail: metod-centr@bk.ru

Чернігів включив інформаційно-просвітницькі заходи з РЗ\ПС у навчально-виховний процес студентів

Прості задачі та малі масштаби – це не для **Міського молодіжного центру «Жменя»**, тому ця Чернігівська молодіжна організація поставила амбітну мету – досягти майже 100% включення цільової аудиторії в реалізацію проекту, і досягла її. Як це відбувалося – розкажемо детально.

За період виконання проекту Центр «Жменя» увійшов до складу Громадської Ради при Чернігівській обласній державній адміністрації. У результаті створено при цій структурі Комітет із питань збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, та вже

відбулося два його засідання. Паралельно тривав моніторинг охоплення питань РЗ\ПС у виховній роботі ПТНЗ та ВНЗ на Чернігівщині. Його результати показали, що проведення інформаційної та просвітницької роботи з указаних питань у вищих та професійно-технічних навчальних закладах не є системним. Жоден із закладів

не мав виховних заходів, спеціально присвячених збереженню репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. Та й на веб-сайтах Управління освіти та науки Чернігівської ОДА не було інформації про програми, пріоритети чи плани щодо

виховної роботи в цій сфері.

Щоб визначити оптимальні форми та методи такої роботи центр «Жменя» провів фокус-групи серед студентів і викладачів, результати яких свідчать, що є необхідність як введення обов'язкових курсів та спеціальних годин, так і проведення інтерактивних заходів під час Всеукраїнського тижня планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я (тренінгів, квестів, флеш-мобів тощо). Щоб такі форми роботи у контексті тем РЗ/ПС були зрозумілими викладачам, Центр «Жменя» провів у Чернігові семінар для психологів та заступників з виховної роботи. Під час практичної частини заходу учасники ознайомилися із методичними рекомендаціями щодо проведення Всеукраїнського тижня репродуктивного здоров'я та планування сім'ї, поділилися власними ідеями та під час роботи в групах розробили план виховних заходів для своїх закладів. Впродовж тижня планування сім'ї, використовуючи набуті знання та розроблені плани, всі учасники організували в навчальних закладах низку заходів, серед яких можна згадати конкурси стінних газет, інформаційні виставки, вікторини, демонстрацію соціальних роликів, тощо. Вдалим прикладом активної виховної роботи хочеться назвати флеш-моб «Усвідомлене батьківство – щасливе дитинство» на факультеті соціальної роботи Чернігівського технологічного університету під керівництвом кандидата психологічних наук, доцента кафедри соціальної роботи Катерини Кальницької.

Щоб глибше впровадити методичні напрацювання проекту та закріпити навички, набуті учасниками під час семінару, окре-

мі заходи модерувала керівник Центру «Жменя» Регіна Гусак, наприклад, вікторину в Щорському вищому професійному училищі лісового господарства, дискусійну гойдалку в Куликівському професійному аграрному ліцеї та гру-вікторину зі «Що? Де? Коли», що її провів Ніжинський професійний аграрний ліцей.

Таким чином, завдяки використанню інтерактивних інноваційних методів роботи, проекту вдалося досягти майже 100% інформаційного охоплення навчальних закладів та залучення значної частини їхніх студентів до заходів у рамках Всеукраїнського тижня збереження репродуктивного здоров'я та планування сім'ї. У результаті було створено позитивне інформаційне поле з питань РЗ/ПС, виховні заходи були включені до тієї частини плану виховної роботи, що припадає на період Всеукраїнського тижня планування сім'ї та збереження репродуктивного здоров'я, було активізовано діяльність педагогів у напрямку інформування студентської молоді з питань РЗ/ПС, а ще – привернено увагу громади Чернігівщини до проблем, пов'язаних зі збереженням репродуктивного здоров'я та відповідального ставлення до здоров'я жінок і чоловіків.

КОНТАКТИ

**Чернігівська міська молодіжна організація
«Міський молодіжний центр «Жменя»**

Поштова адреса: 14000, м. Чернігів,
вул. П'ятницька, буд.39, оф. 105

Телефони: +38-066-209-55-05, +38-095-075-90-16

E-mail: elena_trubenok@mail.ru

Для нотаток

Для нотаток

Це видання було розроблено завдяки щедрій підтримці американського народу з допомогою Агентства США з Міжнародного Розвитку (USAID). Відповідальність за зміст цієї брошури несе Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї». Зміст видання не обов'язково відображає погляди Агентства США з Міжнародного Розвитку / USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.

Контакти:

вул. Льва Толстого, 9-А, Київ, 01004, Україна

Тел/Факс: +38 044 596-50-99

info@rhr.org.ua

www.reprohealth.info